

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin ana hammadde ve pazar noktalarına en uzak bölgesinde bulunan Hakkâri ilinde bulunan; İran İslam Cumhuriyeti ve Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimine açılan sınır kapılarının faaliyetlerinin araştırılması, yaşanan sorunların giderilmesi ve gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün' 104'ncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.29.09.2022

Hakkâri Milletvekili

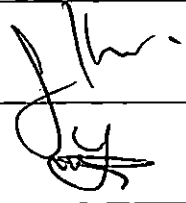
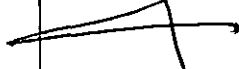
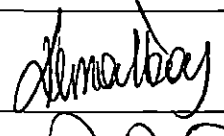
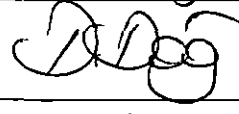
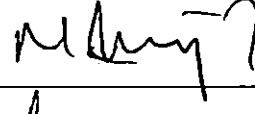
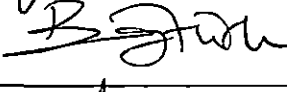
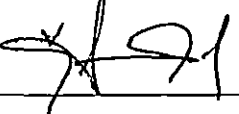
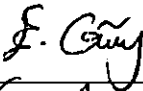
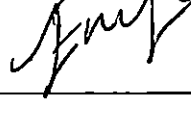
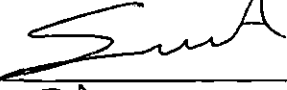
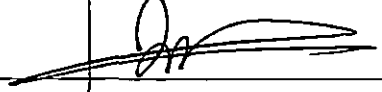
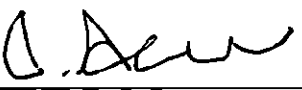
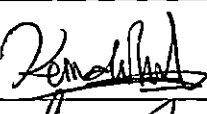
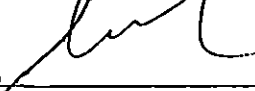
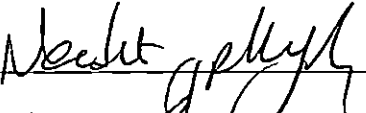
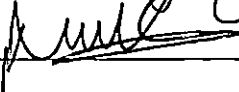
GEREKÇE

Türkiye'nin en az gelişmiş kentlerinden olan Hakkâri ilinde halkın refah düzeyini arttıracak tek bir ekonomik yatırım olmadığından yurttaşlar yaşamlarını idame etmekte zorlanmaktadırlar. Yıllarca ders kitaplarında tarım ve hayvancılık sektörlerinde ülkenin en önemli kentleri arasında gösterilen Hakkâri ilinde bugün yayla ve mera yasaklarından dolayı tarım ve hayvancılık bitme noktasına gelmiş durumdadır. Kentte; doğal, kültürel ve tarihsel değerlerine rağmen tek bir turistik yatırım yapılmamıştır. Kent adeta siyasal tercihlerinden dolayı cezalandırılmaktadır. Bunun en açık göstergelerinden biri de iki ülkeyle sınırı olmasına rağmen coğrafi konumunun getirdiği avantajın kullanılmasının engellenmesidir. Dış ticaret ve lojistik merkezi olma potansiyeli olan Hakkâri ilinde bugün resmiyette üç sınır kapısı bulunmaktadır. Bu sınır kapılarından; Esendere sınır kapısı 1964 yılında, Üzümlü sınır kapısı 2015 yılında açılmıştır. 2011 yılında ise Derecik Umurlu sınır kapısının Bakanlar Kurulu Kararıyla açılmasına karar verilmiş, 2013 yılında dönemin başbakanı tarafından açılışı yapılmıştır. Ancak; Umurlu sınır kapısı 2013 yılından günümüze birçok defa "açılmasına" rağmen bir türlü tam anlamıyla faaliyete geçmemiştir. Sürekli bir seçim yatırımı olarak açılışı gerçekleştirilen ancak önergemin verildiği tarih itibariye halen de açık olmayan Derecik sınır kapısının faaliyete geçmesi durumunda yurttaşların yarım saat süreceği yolu hâlihazırda 12-15 saate uzamakta, yine Derecik kapısının kapalı olmasından dolayı Üzümlü sınır kapısında kilometrelerce kuyruklar oluşmaktadır. Kapıkule veya diğer sınır kapılarında yoğunluktan kaynaklanan benzeri sorunlar

bizzat Ticaret Bakanlığı tarafından komşu ülkelerle ortaklaşarak çözüme kavuşturulurken söz konusu Hakkâri ili sınır kapıları olunca çözüm konusunda muhatap bulunamamaktadır.

Söz konusu kapıların Hakkâri iline sağlayacağı sosyal ve ekonomik katma değerler göz önünde bulundurulduğunda, kentin ekonomisini hareketlendireceği aynı zamanda istihdamı artıracığı bir gerçektir. Ancak; Hakkâri ili sınır kapılarında yaşanan teknik yetersizlikler, alt yapı eksiklikleri ve bürokratik engellemeler bu avantajlı durumun değerlendirilmesini imkânsız kılmaktadır. Sınır kapılarında bekleme süreleri makul olabilecek sürelerin çok ötesinde yurttaşlara eziyet derecesine varmış durumdadır. Bir başka sorun da bürokratik işlemlerden arındırılmış, ihracat ve ithalat işlemlerine göre kaideleri basitleştirilmiş, uygulaması ve yapılması kolay bir ticaret dalı olan sınır ticaretinde yaşanmaktadır. Sınır illerinde yaşayan yurttaşlara ihtiyaç duydukları ürünlerin bir kısmını komşu ülkeden tedarik etmesine imkân tanıyan sınır ticareti Hakkâri ilinde tamamen valiliğin ve güvenlik kuvvetlerinin keyfiyetine bırakılmış durumdadır. Muafiyet kapsamında olduğu halde yurttaşların getirdikleri eşyalara çoğu zaman ya gümrük muhafaza el koymakta ya da gümrükten geçtiği halde yol kontrollerinde güvenlik kuvvetleri tarafından el konularak yasal yollarla ülkeye sokulan eşyalara kaçak işlemi yapılmaktadır.

Yukarıda kısaca izah ettiğimiz belli başlı sorunların çözümü ve dış ticaretin gelişmesi için kronikleşen sorunların tespit edilerek gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98.maddesi ve TBMM İctüzüğünün 104.ve 105.maddeleri gereğince Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve talep ederiz.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	